

2024/1109

23.5.2024

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2024/1109**z dnia 10 kwietnia 2024 r.**

ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 w odniesieniu do wymogów i procedur administracyjnych mających zastosowanie do właściwych organów, dotyczących certyfikacji, nadzoru i egzekwowania przepisów w zakresie ciągłej zdatności do lotu certyfikowanych systemów bezzałogowych statków powietrznych, oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/203

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 62 ust. 14 i ust. 15 lit. a), b) i c) oraz art. 72 ust. 5,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 58 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1139 szczegółowe wymagania dotyczące ciągłej zdatności do lotu certyfikowanych systemów bezzałogowych statków powietrznych (SBS)P użytkowanych w kategorii „szczegółowej”, dla których należy uzyskać świadectwo zdatności do lotu, oraz ich podzespołów, a także organizacji i personelu zaangażowanych w takie działania, określono w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2024/1107 ⁽²⁾.
- (2) Aby zapewnić jednolite stosowanie tych szczegółowych wymagań dotyczących ciągłej zdatności do lotu, należy ustanowić zasady i procedury oceny zgodności z tymi wymaganiami, które mają być stosowane przez właściwe organy. Przedmiotowe zasady i procedury mają odzwierciedlać wymogi dotyczące właściwych organów odpowiedzialnych za ciągłą zdatność do lotu załogowych statków powietrznych określone w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1321/2014 ⁽³⁾, ale jednocześnie powinny być dostosowane do specyficznych ram SBS
- (3) Ponadto w celu zarządzania ryzykiem dotyczącym bezpieczeństwa wynikającym z zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji konieczne jest, aby właściwe organy odpowiedzialne za ciągłą zdatność do lotu certyfikowanych bezzałogowych statków powietrznych i ich podzespołów stosowały wymagania dotyczące zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem informacji o potencjalnym wpływie na bezpieczeństwo lotnicze określone w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2023/203 ⁽⁴⁾. Należy zatem zmienić rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/203, aby objąć jego zakresem również te właściwe organy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 212 z 22.8.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2024/1107 z dnia 13 marca 2024 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 poprzez ustanowienie szczegółowych przepisów dotyczących ciągłej zdatności do lotu certyfikowanych systemów bezzałogowych statków powietrznych i ich podzespołów, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w te zadania (Dz.U. L, 2024/1107, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1107/oj).

⁽³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1321/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie ciągłej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zatwierdzeń udzielanych organizacjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania (Dz.U. L 362 z 17.12.2014, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj>).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/203 z dnia 27 października 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 w kwestii wymagań dotyczących zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem informacji o potencjalnym wpływie na bezpieczeństwo lotnicze w odniesieniu do organizacji objętych zakresem stosowania rozporządzeń Komisji (UE) nr 1321/2014, (UE) nr 965/2012, (UE) nr 1178/2011, (UE) 2015/340, rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) 2017/373 i (UE) 2021/664 oraz właściwych organów objętych zakresem stosowania rozporządzeń Komisji (UE) nr 748/2012, (UE) nr 1321/2014, (UE) nr 965/2012, (UE) nr 1178/2011, (UE) 2015/340, rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) 2017/373, (UE) nr 139/2014 i (UE) 2021/664 oraz zmieniające rozporządzenia Komisji (UE) nr 1178/2011, (UE) nr 748/2012, (UE) nr 965/2012, (UE) nr 139/2014, (UE) nr 1321/2014, (UE) 2015/340 oraz rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) 2017/373 i (UE) 2021/664 (Dz.U. L 31 z 2.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

- (4) Należy dać właściwym organom wystarczająco dużo czasu na zapewnienie zgodności z nowymi zasadami i procedurami oceny zgodności certyfikowanych SBSP ze szczegółowymi wymaganiami dotyczącymi ciągłej zdatności do lotu i w związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia 1 maja 2025 r. Wymogi dotyczące zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem informacji o potencjalnym wpływie na bezpieczeństwo lotnicze należy jednakże odroczyć do czasu rozpoczęcia stosowania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/203.
- (5) Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego wspomagała Komisję zgodnie z art. 75 ust. 2 lit. b) i c) oraz art. 76 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1139 i w dniu 31 sierpnia 2023 r. przedłożyła Komisji odnośną opinię nr 03/2023 ⁽⁷⁾.
- (6) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Stosowania Wspólnych Zasad Bezpieczeństwa w dziedzinie Lotnictwa Cywilnego ustanowionego na mocy art. 127 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1139,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsze rozporządzenie ustanawia zasady i procedury, które mają być stosowane przez właściwe organy na potrzeby oceny zgodności ze szczegółowymi wymaganiami dotyczącymi ciągłej zdatności do lotu określonymi w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2024/1107.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają następujące definicje:

- a) „system bezzałogowego statku powietrznego” (SBSP) oznacza bezzałogowy statek powietrzny zdefiniowany w art. 3 pkt 30 rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz jego jednostkę sterująco-monitorującą;
- b) „jednostka sterująco-monitorująca” (CMU) oznacza wyposażenie do zdalnego sterowania bezzałogowym statkiem powietrznym zdefiniowane w art. 3 pkt 32 rozporządzenia (UE) 2018/1139;
- c) „podzespół” oznacza dowolnego rodzaju silnik, śmigło lub część bezzałogowego statku powietrznego lub dowolny element jednostki sterująco-monitorującej;
- d) „ciągła zdatność do lotu” oznacza wszelkie procesy zapewniające, aby w każdym momencie okresu eksploatacji system bezzałogowego statku powietrznego spełniał stosowne wymagania dotyczące zdatności do lotu, a jego stan gwarantował bezpieczną eksploatację;
- e) „obsługa techniczna” oznacza czynność lub zespół następujących czynności: naprawa główna, naprawa, kontrola, wymiana, modyfikacja systemu bezzałogowego statku powietrznego bądź jego podzespołu lub naprawa usterek, z wyjątkiem przeglądu przedlotowego;
- f) „organizacja” oznacza osobę fizyczną, osobę prawną lub część osoby prawnej, które mogą mieć siedzibę w więcej niż jednym miejscu, niezależnie od tego, czy znajduje się ono na terytorium państw członkowskich;
- g) „przegląd przedlotowy” oznacza kontrolę przeprowadzaną przed wylotem w celu zagwarantowania zdolności bezzałogowego statku powietrznego do wykonania zamierzonego lotu;
- h) „główne miejsce prowadzenia działalności” oznacza siedzibę główną lub siedzibę statutową przedsiębiorstwa, z których sprawowane są główne funkcje finansowe i prowadzona jest kontrola działalności, o której mowa w niniejszym rozporządzeniu.

⁽⁷⁾ <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions>.

Artykuł 3

Właściwe organy

1. Państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden podmiot jako właściwy organ posiadający niezbędne uprawnienia i przydzielone obowiązki w zakresie wykonywania zadań związanych z certyfikacją, nadzorem i egzekwowaniem przepisów zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i rozporządzeniem delegowanym (UE) 2024/1107.
2. System administracyjny i system zarządzania właściwego organu państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, oraz Agencji muszą spełniać wymogi określone w załączniku.
3. Jeżeli państwo członkowskie wyznacza więcej niż jeden podmiot jako właściwy organ, spełnione muszą być następujące wymogi:
 - a) obszary kompetencji każdego z tych podmiotów są wyraźnie określone, w szczególności pod względem zakresu obowiązków i ograniczeń geograficznych;
 - b) działania tych organów są skoordynowane, tak aby zapewnić skuteczne wykonywanie zadań związanych z certyfikacją, nadzorem i egzekwowaniem przepisów w zakresie ich odnośnych kompetencji.
4. Jeżeli jest to konieczne do wykonywania zadań związanych z certyfikacją, nadzorem lub egzekwowaniem przepisów, właściwy organ jest uprawniony do:
 - a) badania rejestrów, danych, procedur i wszelkich innych materiałów istotnych w kontekście wykonywania zadań związanych z certyfikacją, nadzorem lub egzekwowaniem przepisów;
 - b) kopiowania lub pobierania wyciągów z tych rejestrów, danych, procedur i pozostałych materiałów;
 - c) zwracania się do wszelkich członków personelu tych organizacji o przedstawienie ustnych wyjaśnień na miejscu;
 - d) wchodzenia na teren stosownych obiektów, miejsc wykonywania operacji lotniczych lub środków transportu;
 - e) przeprowadzania audytów, badań, ocen, inspekcji, w tym niezapowiedzianych inspekcji, w odniesieniu do tych organizacji;
 - f) w stosownych przypadkach – podejmowania lub inicjowania środków egzekucyjnych.
5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 4, są wykonywane zgodnie ze stosownymi przepisami prawa danego państwa członkowskiego.

Artykuł 4

Zmiany w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2023/203

W rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2023/203 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Niniejsze rozporządzenie ma również zastosowanie do właściwego organu wyznaczonego zgodnie z załącznikiem I (część AR.UAS) do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/1109 (*).
- (*) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/1109 z dnia 10 kwietnia 2024 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 w odniesieniu do wymogów i procedur administracyjnych mających zastosowanie do właściwych organów, dotyczących certyfikacji, nadzoru i egzekwowania przepisów w zakresie ciągłej zdadności do lotu certyfikowanych systemów bezzałogowych statków powietrznych, oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2023/203 (Dz.U. L, 2024/1109, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj);
- 2) w art. 4 ust. 2 wprowadza się następujące zmiany:

„2. Właściwe organy, o których mowa w art. 2 ust. 2, 3 i 3a, muszą spełniać wymogi określone w załączniku I (część IS.AR) do niniejszego rozporządzenia.”.

*Artykuł 5***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 maja 2025 r.

Jednakże pkt AR.UAS.GEN.125 lit. c), pkt AR.UAS.GEN.135A, pkt AR.UAS.GEN.200 lit. e) i pkt AR.UAS.GEN.205 lit. c) załącznika stosuje się od dnia 22 lutego 2026 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 kwietnia 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

**CIĄGŁA ZDATNOŚĆ DO LOTU SBSP – WYMOGI DOTYCZĄCE ORGANÓW
(CZĘŚĆ AR.UAS)**

SPIS TREŚCI

**PODCZĘŚĆ GEN –
WYMOGI OGÓLNE**

AR.UAS.GEN.005	Zakres
AR.UAS.GEN.010	Właściwy organ
AR.UAS.GEN.115	Dokumentacja nadzorcza
AR.UAS.GEN.120	Sposoby spełnienia wymagań
AR.UAS.GEN.125	Informowanie Agencji
AR.UAS.GEN.135	Natychmiastowa reakcja na problem w zakresie bezpieczeństwa
AR.UAS.GEN.135 A	Natychmiastowa reakcja na incydent związany z bezpieczeństwem informacji lub podatność mające wpływ na bezpieczeństwo lotnicze
AR.UAS.GEN.200	System zarządzania
AR.UAS.GEN.205	Przydzielanie zadań
AR.UAS.GEN.210	Zmiany w systemie zarządzania
AR.UAS.GEN.220	Prowadzenie dokumentacji
AR.UAS.GEN.300	Zasady nadzoru
AR.UAS.GEN.305	Program sprawowania nadzoru – organizacje
AR.UAS.GEN.310	Procedura certyfikacji początkowej – organizacje
AR.UAS.GEN.330	Zmiany – organizacje
AR.UAS.GEN.350	Niezgodności, działania naprawcze i uwagi – organizacje
AR.UAS.GEN.351	Niezgodności i działania naprawcze – SBSP
AR.UAS.GEN.355	Zawieszenie, ograniczenie i cofnięcie certyfikatu

**PODCZĘŚĆ CAW –
ZDATNOŚĆ DO LOTU SBSP**

AR.UAS.CAW.005	Zakres
AR.UAS.CAW.303	Monitorowanie ciągłej zdatności do lotu SBSP
AR.UAS.CAW.902	Przegląd zdatności do lotu przeprowadzany przez właściwy organ
Dodatek – Certyfikat według części CAO.UAS – formularz 3-CAO.UAS EASA	

PODCZĘŚĆ GEN

WYMOGI OGÓLNE**AR.UAS.GEN.005 Zakres**

W niniejszym załączniku ustanawia się warunki wykonywania zadań związanych z certyfikacją, nadzorem i egzekwowaniem przepisów, a także wymogi dotyczące systemu administracyjnego i systemu zarządzania, które musi spełnić właściwy organ odpowiedzialny za wdrożenie i egzekwowanie przepisów rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107.

AR.UAS.GEN.010 Właściwy organ

Do celów niniejszego załącznika za właściwy organ uznaje się:

- w kwestii nadzoru nad ciągłą zdatnością do lotu poszczególnych bezzałogowych statków powietrznych i wydawania poświadczeń przeglądu zdatności do lotu (ARC) – organ wyznaczony przez państwo członkowskie rejestracji bezzałogowego statku powietrznego. Organ ten odpowiada również za nadzór nad ciągłą zdatnością do lotu CMU w zakresie mającym zastosowanie do bezzałogowego statku powietrznego zarejestrowanego w tym państwie członkowskim;

- b) w kwestii nadzoru sprawowanego nad organizacją określoną w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2024/1107:
- (i) organ wyznaczony przez państwo członkowskie, w którym znajduje się główne miejsce prowadzenia działalności tej organizacji, lub przez inne państwo członkowskie, jeżeli odpowiedzialność została przeniesiona na to państwo członkowskie zgodnie z art. 64 rozporządzenia (UE) 2018/1139;
 - (ii) Agencja, jeżeli odpowiedzialność państwa członkowskiego, w którym znajduje się główne miejsce prowadzenia działalności tej organizacji, została przeniesiona zgodnie z art. 64 lub art. 65 rozporządzenia (UE) 2018/1139.

AR.UAS.GEN.115 Dokumentacja nadzorcza

Właściwy organ udostępnia odpowiedniemu personelowi wszystkie akty ustawodawcze, normy, zasady, publikacje techniczne i powiązane dokumenty, aby umożliwić mu wykonywanie zadań i wywiązywanie się z obowiązków.

AR.UAS.GEN.120 Sposoby spełnienia wymagań

- a) Agencja opracowuje akceptowalne sposoby spełnienia wymagań (AMC), które mogą być wykorzystywane do zapewnienia zgodności z rozporządzeniem (UE) 2018/1139 oraz aktami delegowanymi i wykonawczymi do niego.
- b) W celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem można również zastosować alternatywne sposoby spełnienia wymagań.
- c) Właściwe organy informują Agencję o wszelkich alternatywnych sposobach spełnienia wymagań stosowanych przez organizacje podlegające ich nadzorowi lub przez nie same w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

AR.UAS.GEN.125 Informowanie Agencji

- a) Właściwy organ państwa członkowskiego powiadamia Agencję o wszelkich istotnych problemach związanych z wykonaniem rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego w terminie 30 dni od dnia, w którym organ został powiadomiony o tych problemach.
- b) Bez uszczerbku dla rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014⁽¹⁾ oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, właściwy organ jak najszybciej przekazuje Agencji informacje istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa uzyskane na podstawie zgłoszeń zdarzeń przechowywanych w krajowej bazie danych zgodnie z art. 6 ust. 6 rozporządzenia (UE) nr 376/2014.
- c) Właściwy organ państwa członkowskiego jak najszybciej przekazuje Agencji informacje istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa wynikające ze zgłoszeń zdarzeń związanych z bezpieczeństwem informacji, które otrzymał zgodnie z pkt CAO.UAS.102 lit. b) załącznika II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107.

AR.UAS.GEN.135 Natychmiastowa reakcja na problem w zakresie bezpieczeństwa

- a) Bez uszczerbku dla przepisów rozporządzenia (UE) nr 376/2014 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, właściwy organ wdraża system służący do odpowiedniego gromadzenia, analizowania i rozpowszechniania informacji o bezpieczeństwie.
- b) Agencja wdraża system służący do odpowiedniego analizowania wszelkich otrzymanych istotnych informacji o bezpieczeństwie i bez zbędnej zwłoki przekazuje właściwym organom państw członkowskich i Komisji wszelkie informacje, które są im niezbędne do zareagowania w odpowiednim czasie na problem w zakresie bezpieczeństwa dotyczący SBSP, podzespołów SBSP, osób lub organizacji podlegających rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktom delegowanym i wykonawczym do niego, w tym zalecenia lub działania naprawcze, jakie należy podjąć.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 376/2014 z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zgłaszania i analizy zdarzeń w lotnictwie cywilnym oraz podejmowanych w związku z nimi działań następczych, zmiany rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 oraz uchylenia dyrektywy 2003/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzeń Komisji (WE) nr 1321/2007 i (WE) nr 1330/2007 (Dz.U. L 122 z 24.4.2014, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj>).

- c) Po otrzymaniu informacji, o których mowa w lit. a) i b), właściwy organ wprowadza odpowiednie środki, aby rozwiązać problem w zakresie bezpieczeństwa.
- d) O środkach wprowadzonych zgodnie z lit. c) właściwy organ niezwłocznie informuje wszystkie osoby lub organizacje, które są zobowiązane do zastosowania się do nich zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego. Właściwy organ powiadamia o tych środkach również Agencję oraz, w razie konieczności podjęcia wspólnych działań, inne zainteresowane państwa członkowskie.

AR.UAS.GEN.135A Natychmiastowa reakcja na incydent związany z bezpieczeństwem informacji lub podatność mające wpływ na bezpieczeństwo lotnicze

- a) Bez uszczerbku dla przepisów rozporządzenia (UE) nr 376/2014 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, właściwy organ wdraża system służący do odpowiedniego gromadzenia, analizowania i rozpowszechniania informacji o zgłaszanych przez organizacje incydentach związanych z bezpieczeństwem informacji lub podatnościami mających potencjalny wpływ na bezpieczeństwo lotnicze. Odbyna się to w porozumieniu z wszelkimi innymi odpowiednimi organami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo informacji lub cyberbezpieczeństwo w danym państwie członkowskim w celu zwiększenia koordynacji i zgodności systemów zgłaszania zdarzeń.
- b) Agencja wdraża system mający na celu odpowiednią analizę wszelkich odpowiednich informacji istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa, otrzymanych zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.125 lit. c), oraz bez zbędnej zwłoki przekazuje państwom członkowskim i Komisji wszelkie informacje, w tym zalecenia lub niezbędne działania naprawcze, które należy podjąć, by mogły one w odpowiednim czasie zareagować na incydent związany z bezpieczeństwem informacji lub podatność mające potencjalny wpływ na bezpieczeństwo lotnicze, dotyczące SBSP, podzespołów SBSP, osób lub organizacji podlegających rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktom delegowanym i wykonawczym do niego.
- c) Po otrzymaniu informacji, o których mowa w lit. a) i b), właściwy organ wprowadza odpowiednie środki, aby wyeliminować potencjalny wpływ incydentu związanego z bezpieczeństwem informacji lub podatności na bezpieczeństwo lotnicze.
- d) O środkach wprowadzanych zgodnie z lit. c) niezwłocznie informowane są wszystkie osoby lub organizacje, które są zobowiązane do ich przestrzegania zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1139 oraz aktami delegowanymi i wykonawczymi do niego. Właściwy organ państwa członkowskiego powiadamia również o tych środkach Agencję oraz, w razie konieczności podjęcia wspólnych działań, właściwe organy pozostałych zainteresowanych państw członkowskich.

AR.UAS.GEN.200 System zarządzania

- a) Właściwy organ ustanawia i utrzymuje system zarządzania obejmujący co najmniej:
 - 1) udokumentowane zasady i procedury opisujące jego strukturę organizacyjną oraz środki i metody zapewnienia zgodności z rozporządzeniem (UE) 2018/1139 oraz aktami delegowanymi i wykonawczymi do niego. Procedury muszą być aktualizowane i służą jako podstawowe dokumenty robocze na użytek wewnętrzny danego właściwego organu podczas wykonywania wszelkich powierzonych zadań;
 - 2) personel w liczbie wystarczającej do wykonywania zadań i wywiązywania się z obowiązków. Wprowadza się system służący do planowania dostępności personelu, tak aby zapewnić właściwe wykonanie wszystkich zadań;
 - 3) personel, który posiada kwalifikacje do wykonywania przydzielonych mu zadań oraz konieczną wiedzę i doświadczenie, a także odbył wstępne i okresowe przeszkolenie zapewniające stały poziom kompetencji;
 - 4) odpowiednie zaplecze i pomieszczenia biurowe dla personelu umożliwiające wykonanie przydzielonych zadań;
 - 5) funkcję monitorowania zgodności systemu zarządzania z odpowiednimi wymaganiami oraz adekwatności procedur, łącznie z ustanowieniem procesu audytu wewnętrznego i procesu zarządzania ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa. Monitorowanie zgodności musi obejmować system zwrotnego informowania kadry kierowniczej wyższego szczebla właściwego organu o wynikach audytu, aby w razie potrzeby zapewnić podjęcie działań naprawczych;
 - 6) osobę lub grupę osób odpowiedzialnych przed kadrami kierowniczymi wyższego szczebla właściwego organu za proces monitorowania zgodności.
- b) W odniesieniu do poszczególnych obszarów swojej działalności, w tym systemu zarządzania, właściwy organ wyznacza co najmniej jedną osobę ponoszącą całościową odpowiedzialność za zarządzanie poszczególnymi zadaniami.

- c) Właściwy organ ustanawia procedury wzajemnej pomocy i wymiany wszelkich niezbędnych informacji z wszelkimi innymi zainteresowanymi właściwymi organami, niezależnie od tego, czy są to organy z tego samego państwa członkowskiego, czy z innych państw członkowskich, w tym:
 - 1) informacji na temat wszystkich stwierdzonych niezgodności i wszelkich działań następczych podjętych w wyniku nadzoru nad osobami i organizacjami, które prowadzą działalność na terytorium danego państwa członkowskiego, ale są certyfikowane przez właściwy organ innego państwa członkowskiego lub Agencję;
 - 2) informacji związanych z obowiązkowym i dobrowolnym zgłaszaniem zdarzeń zgodnie z wymogami pkt CAO.UAS.120 załącznika II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107.
- d) Procedury związane z systemem zarządzania oraz wprowadzane w nich zmiany udostępnia się Agencji do celów standaryzacji.
- e) Oprócz spełniania wymagań określonych w lit. a) system zarządzania ustanowiony i utrzymywany przez właściwy organ musi spełniać wymagania załącznika I (część IS.AR) do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/203 w celu zapewnienia prawidłowego zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem informacji, które to ryzyko może mieć wpływ na bezpieczeństwo lotnicze.

AR.UAS.GEN.205 Przydzielanie zadań

- a) Właściwy organ może przydzielić kwalifikowanym jednostkom zadania związane z certyfikacją początkową lub sprawowaniem ciągłego nadzoru na organizacjami podlegającymi rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktom delegowanym i wykonawczym do niego. Przydzielając zadania, właściwy organ upewnia się, że:
 - 1) wprowadził system początkowej i ciągłej oceny spełniania przez kwalifikowaną jednostkę wymagań załącznika VI do rozporządzenia (UE) 2018/1139; system ten oraz wyniki oceny muszą być dokumentowane;
 - 2) zawarł z kwalifikowaną jednostką pisemne porozumienie, zatwierdzone przez obie strony na odpowiednim szczeblu zarządzania, które określa:
 - (i) zadania do wykonania;
 - (ii) deklaracje, sprawozdania i rejestry, jakie należy przekazywać;
 - (iii) warunki techniczne, jakie należy spełniać przy wykonywaniu takich zadań;
 - (iv) stosowne ubezpieczenie od odpowiedzialności;
 - (v) poziom ochrony informacji uzyskiwanych podczas realizacji przedmiotowych zadań.
- b) Właściwy organ zapewnia, aby proces audytu wewnętrznego i proces zarządzania ryzykiem w zakresie bezpieczeństwa, ustanowiony zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.200 lit. a) ppkt 5, obejmowały wszystkie zadania związane z certyfikacją i ciągłym nadzorem wykonywane przez kwalifikowaną jednostkę w jego imieniu.
- c) W odniesieniu do certyfikacji i nadzoru nad zgodnością organizacji z pkt CAO.UAS.102 załącznika II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107 właściwy organ może przydzielić zadania kwalifikowanym jednostkom zgodnie z lit. a) lub każdemu odpowiedniemu organowi odpowiedzialnemu za bezpieczeństwo informacji lub cyberbezpieczeństwo w danym państwie członkowskim. Przydzielając zadania, właściwy organ musi dopilnować, aby:
 - 1) kwalifikowana jednostka lub odpowiedni organ koordynowały i uwzględniały wszystkie aspekty związane z bezpieczeństwem lotniczym;
 - 2) do ogólnej dokumentacji organizacji dotyczącej certyfikacji i nadzoru włączono wyniki działań w zakresie certyfikacji i nadzoru prowadzonych przez kwalifikowaną jednostkę lub odpowiedni organ;
 - 3) jego własny system zarządzania bezpieczeństwem informacji, ustanowiony zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.200 lit. e), obejmował wszystkie zadania związane z certyfikacją i ciągłym nadzorem wykonywane w jego imieniu.

AR.UAS.GEN.210 Zmiany w systemie zarządzania

- a) Właściwy organ musi mieć system służący do identyfikacji zmian wpływających na jego zdolność do wykonywania zadań oraz wywiązywania się z obowiązków określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych do niego. System ten musi umożliwiać właściwemu organowi podejmowanie wszelkich działań, jakie są niezbędne do utrzymania adekwatności i skuteczności systemu zarządzania.

- b) Właściwy organ aktualizuje w odpowiednim terminie swój system zarządzania, aby odzwierciedlał wszelkie zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych do niego, zapewniając jego skuteczne wdrożenie.
- c) Właściwy organ powiadamia Agencję o wszelkich zmianach wpływających na jego zdolność do wykonywania zadań oraz wywiązywania się z obowiązków określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1139 oraz aktach delegowanych i wykonawczych do niego.

AR.UAS.GEN.220 Prowadzenie dokumentacji

- a) Właściwy organ ustanawia system prowadzenia dokumentacji, umożliwiający odpowiednie przechowywanie, dostępność i rzetelne monitorowanie:
 - 1) udokumentowanych strategii i procedur dotyczących systemu zarządzania;
 - 2) szkolenia, kwalifikacji i uprawnień jego personelu;
 - 3) przydziału zadań obejmującego elementy wymagane zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.205 oraz szczegóły przydzielonych zadań;
 - 4) procesów certyfikacji oraz ciągłego nadzoru nad certyfikowanymi organizacjami, w tym:
 - (i) wniosku o wydanie certyfikatu organizacji;
 - (ii) programu sprawowania ciągłego nadzoru przez właściwy organ, obejmującego całą dokumentację ocen, audytów i inspekcji;
 - (iii) certyfikatu organizacji wraz ze wszystkimi zmianami;
 - (iv) programu sprawowania nadzoru, z wykazem dat planowanych i przeprowadzonych audytów;
 - (v) całej formalnej korespondencji;
 - (vi) zaleceń dotyczących wydania lub przedłużenia certyfikatu, szczegółowych informacji na temat stwierdzonych niezgodności i działań podjętych przez organizacje w celu ich usunięcia, w tym daty zamknięcia, działań w zakresie egzekwowania przepisów i uwag;
 - (vii) wszelkich sprawozdań z ocen, audytów i inspekcji wydanych przez inny właściwy organ zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.300 lit. d);
 - (viii) wszystkich charakterystyk i podręczników organizacji oraz wszelkich zmian w tych dokumentach;
 - (ix) wszelkich innych dokumentów zatwierdzonych przez właściwy organ;
 - 5) w odniesieniu do SBSP objętych nadzorem właściwego organu – procesu nadzoru nad SBSP, w tym:
 - (i) świadectwa zdatności do lotu bezzałogowego statku powietrznego;
 - (ii) ARC;
 - (iii) raportów z przeglądów zdatności do lotu przeprowadzonych przez sam właściwy organ;
 - (iv) wszelkiej odpowiedniej korespondencji dotyczącej SBSP;
 - (v) szczegółowych danych dotyczących wszelkich zwolnień i działań w zakresie egzekwowania przepisów;
 - (vi) wszelkich dokumentów zatwierdzonych przez właściwy organ zgodnie z niniejszym załącznikiem;
 - 6) dokumentów potwierdzających stosowanie alternatywnych sposobów spełnienia wymagań;
 - 7) informacji dotyczących bezpieczeństwa przekazanych zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.125 i środków następczych;
 - 8) stosowania przepisów dotyczących środków zabezpieczających i elastyczności zgodnie z art. 70, art. 71 ust. 1 i art. 76 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1139.
- b) Właściwy organ prowadzi wykaz wszystkich wydanych przez siebie certyfikatów organizacji.
- c) Całość dokumentacji, o której mowa w lit. a) i b), przechowuje się przez okres co najmniej pięciu lat, z zastrzeżeniem mających zastosowanie przepisów o ochronie danych, z wyjątkiem rejestrów, o których mowa w lit. a) ppkt 5, które przechowuje się przez okres trzech lat po ostatecznym wycofaniu bezzałogowego statku powietrznego z rejestru krajowego państwa członkowskiego.
- d) Całość dokumentacji, o której mowa w lit. a) i b), udostępnia się na żądanie właściwemu organowi innego państwa członkowskiego lub Agencji.

AR.UAS.GEN.300 Zasady nadzoru

- a) Właściwy organ weryfikuje:
- 1) spełnienie wymagań mających zastosowanie do organizacji lub SBSP, przed wydaniem, stosownie do przypadku, certyfikatu, zatwierdzenia lub zezwolenia;
 - 2) ciągłe spełnianie przez certyfikowane przez siebie organizacje stosownych wymagań;
 - 3) ciągłe spełnianie stosownych wymagań przez SBSP objęte jego nadzorem;
 - 4) wdrożenie odpowiednich środków bezpieczeństwa nakazanych przez właściwy organ zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.135 lit. c) i d).
- b) Przedmiotowa weryfikacja:
- 1) zostaje potwierdzona dokumentami służącymi udzieleniu personelowi odpowiedzialnemu za nadzór nad bezpieczeństwem wskazówek w zakresie wykonywania przydzielonych mu zadań;
 - 2) obejmuje przekazanie zainteresowanym organizacjom ustaleń z przeprowadzonych czynności nadzorczych;
 - 3) opiera się na ocenach, audytach, inspekcjach, przeglądach oraz, w razie konieczności, niezapowiedzianych inspekcjach;
 - 4) obejmuje przekazanie właściwemu organowi dowodów potrzebnych na wypadek konieczności podjęcia dalszych działań, w tym środków określonych w pkt AR.UAS.GEN.350 i AR.UAS.GEN.351.
- c) Właściwy organ ustala zakres nadzoru określonego w lit. a) i b), uwzględniając wyniki wcześniejszych czynności nadzorczych oraz priorytety bezpieczeństwa.
- d) W przypadku gdy obiekty organizacji znajdują się w więcej niż jednym państwie członkowskim, właściwy organ, ustalony zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.010, może wyrazić zgodę na wykonanie zadań z zakresu nadzoru przez właściwy organ (właściwe organy) państwa członkowskiego (państw członkowskich), w którym (których) znajdują się jej obiekty. O istnieniu i zakresie takiej zgody informowane są wszystkie organizacje, których ona dotyczy.
- e) W przypadku wszelkich czynności nadzorczych wykonywanych w obiektach znajdujących się w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym znajduje się główne miejsce prowadzenia działalności danej organizacji, właściwy organ, ustalony zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.010, informuje właściwy organ tego państwa członkowskiego przed przeprowadzeniem jakichkolwiek audytów na miejscu lub inspekcji obiektów.
- f) Właściwy organ gromadzi i przetwarza wszelkie informacje uznane za niezbędne do realizacji czynności nadzorczych.

AR.UAS.GEN.305 Program sprawowania nadzoru – organizacje

- a) Właściwy organ ustanawia i utrzymuje program sprawowania nadzoru obejmujący czynności nadzorcze, których realizacja jest wymagana zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.300.
- b) W odniesieniu do organizacji, które są certyfikowane przez właściwy organ, program sprawowania nadzoru musi uwzględniać specyfikę danej organizacji, złożoność prowadzonej przez nią działalności, wyniki wcześniejszych działań certyfikacyjnych lub czynności nadzorczych, bądź obu tych rodzajów działalności, i musi opierać się na ocenie powiązanego ryzyka. W ramach każdego cyklu planowania działań nadzorczych program sprawowania nadzoru obejmuje:
- 1) oceny, audyty i inspekcje, w tym, w stosownych przypadkach:
 - (i) audyty procesów;
 - (ii) audyty wyrobów obejmujące odpowiednią próbę statków powietrznych zarządzanych przez organizację lub obsługę techniczną wykonywaną przez organizację, bądź oba te aspekty, stosownie do przypadku;
 - (iii) wrywkowe kontrole przeprowadzonych przeglądów zdadności do lotu;
 - (iv) niezapowiedziane inspekcje;
 - 2) spotkania z udziałem kierownika odpowiedzialnego i właściwego organu, których celem jest bieżące informowanie obu stron o wszystkich istotnych problemach.
- c) W przypadku organizacji certyfikowanych przez właściwy organ cykl planowania działań nadzorczych nie może przekraczać 24 miesięcy.
- d) Cykl planowania działań nadzorczych można skrócić w przypadku pojawienia się dowodów, że stan bezpieczeństwa organizacji uległ pogorszeniu.

- e) Program sprawowania nadzoru musi obejmować dokumentację dat planowanych oraz skutecznie przeprowadzonych ocen, audytów, inspekcji i spotkań.
- f) Po zakończeniu każdego cyklu planowania działań nadzorczych właściwy organ wydaje zalecenie w sprawie przedłużenia ważności zatwierdzenia odzwierciedlające wyniki nadzoru.

AR.UAS.GEN.310 Procedura certyfikacji początkowej – organizacje

- a) Po otrzymaniu od organizacji wniosku o pierwsze wydanie certyfikatu, właściwy organ sprawdza, czy organizacja ta spełnia stosowne wymagania.
- b) Podczas badania na potrzeby certyfikacji początkowej zwoływane jest co najmniej jedno spotkanie z kierownikiem odpowiedzialnym organizacji, aby upewnić się, że osoba ta rozumie swoją rolę i odpowiedzialność.
- c) Właściwy organ rejestruje wszelkie stwierdzone niezgodności, działania korygujące oraz zalecenia dotyczące wydania certyfikatu.
- d) Właściwy organ potwierdza organizacji w formie pisemnej wszystkie niezgodności stwierdzone podczas weryfikacji. W przypadku certyfikacji początkowej wszystkie niezgodności muszą zostać skorygowane przed wydaniem certyfikatu w sposób zadowalający właściwy organ.
- e) Po stwierdzeniu, że organizacja spełnia stosowne wymagania, właściwy organ:
 - 1) wydaje certyfikat zgodnie z dodatkiem do niniejszego załącznika;
 - 2) formalnie zatwierdza podręcznik organizacji.
- f) Numer referencyjny certyfikatu jest wpisywany do certyfikatu organizacji w sposób określony przez Agencję.
- g) Certyfikat wydaje się na czas nieokreślony. Przywileje i zakres działań, jakie organizacja może wykonywać na mocy zatwierdzenia, w tym wszelkie mające zastosowanie ograniczenia, określa się w warunkach zatwierdzenia dołączanym do certyfikatu.
- h) Aby umożliwić organizacji wdrożenie zmian bez uprzedniego zatwierdzenia przez właściwy organ zgodnie z pkt CAO.UAS.105 załącznika II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107, właściwy organ zatwierdza odpowiednią procedurę podręcznika organizacji, która określa zakres takich zmian oraz opisuje sposób zarządzania takimi zmianami i zgłaszania ich właściwemu organowi.

AR.UAS.GEN.330 Zmiany – organizacje

- a) Po otrzymaniu wniosku o wprowadzenie zmiany wymagającej uprzedniego zatwierdzenia, właściwy organ sprawdza przed wydaniem zatwierdzenia, czy organizacja spełnia stosowne wymagania.
- b) Właściwy organ określa warunki, według których organizacja może prowadzić działalność w okresie wprowadzania zmiany, chyba że uzna, że należy zawiesić jej certyfikat organizacji.
- c) Po stwierdzeniu, że organizacja spełnia stosowne wymagania, właściwy organ zatwierdza zmianę.
- d) Bez uszczerbku dla dodatkowych środków egzekucyjnych, w przypadku gdy organizacja wprowadzi – bez uzyskania uprzedniego zatwierdzenia ze strony właściwego organu – zmiany, które wymagają takiego zatwierdzenia zgodnie z lit. c), właściwy organ rozważa konieczność zawieszenia, ograniczenia lub cofnięcia certyfikatu organizacji.
- e) W przypadku zmian niewymagających uprzedniego zatwierdzenia właściwy organ uwzględnia przegląd takich zmian w ramach ciągłego nadzoru zgodnie z zasadami określonymi w pkt AR.UAS.GEN.300. W przypadku stwierdzenia jakiegokolwiek niezgodności właściwy organ powiadamia organizację, żąda wprowadzenia dodatkowych zmian i działa zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.350.

AR.UAS.GEN.350 Niezgodności, działania naprawcze i uwagi – organizacje

- a) Właściwy organ musi dysponować systemem analizy niezgodności pod kątem ich znaczenia dla bezpieczeństwa.
- b) Właściwy organ stwierdza niezgodność poziomu 1 w przypadku wykrycia znaczącej niezgodności ze stosownymi wymaganiami rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, z procedurami i instrukcjami organizacji, bądź z certyfikatem organizacji, z uwzględnieniem warunków zatwierdzenia, która obniża ogólne bezpieczeństwo lub poważnie zagraża bezpieczeństwu lotu.

Do niezgodności poziomu 1 należą również:

- 1) wszelkie przypadki nieudzielenia właściwemu organowi dostępu do obiektów organizacji, o których mowa w pkt CAO.UAS.112 załącznika II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego 2024/1107 w normalnych godzinach pracy i po dwóch pisemnych wnioskach;
 - 2) uzyskanie lub utrzymanie ważności certyfikatu organizacji poprzez sfalszowanie przedkładanej dokumentacji;
 - 3) wszelkie dowody nadużyć lub nieuprawnionego użycia certyfikatu organizacji;
 - 4) brak kierownika odpowiedzialnego.
- c) Właściwy organ stwierdza niezgodność poziomu 2 w przypadku wykrycia jakiegokolwiek niezgodności ze stosownymi wymaganiami rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego, z procedurami i podręcznikami organizacji, bądź z certyfikatem organizacji, z uwzględnieniem warunków zatwierdzenia, która nie jest sklasyfikowana jako niezgodność poziomu 1.
- d) Jeżeli w wyniku prowadzonych działań nadzorczych lub w jakikolwiek inny sposób wykryte zostaną niezgodności, właściwy organ, bez uszczerbku dla dodatkowych działań wymaganych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1139 oraz aktami delegowanymi i wykonawczymi do niego, informuje organizację o tych niezgodnościach na piśmie i żąda podjęcia odpowiednich działań naprawczych, aby im zaradzić. Jeżeli niezgodność poziomu 1 dotyczy bezpośrednio bezałogowego statku powietrznego lub CMU, właściwy organ informuje o tym właściwy organ określony w pkt AR.UAS.GEN.010 lit. a), jeżeli jest to inny organ niż właściwy organ, który zgłasza niezgodność.
- 1) W przypadku jakichkolwiek niezgodności poziomu 1, właściwy organ niezwłocznie podejmuje odpowiednie działania zmierzające do zakazania lub ograniczenia działalności danej organizacji albo, stosownie do sytuacji, do całkowitego lub częściowego cofnięcia, zawieszenia lub ograniczenia certyfikatu, zależnie od zakresu stwierdzonych niezgodności poziomu 1, do czasu przeprowadzenia przez organizację skutecznych działań naprawczych.
 - 2) W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek niezgodności poziomu 2 właściwy organ:
 - (i) wyznacza organizacji termin wdrożenia planu działań naprawczych, odpowiedni do istoty stwierdzonej niezgodności, który w żadnym przypadku nie może początkowo przekraczać trzech miesięcy. Bieg tego terminu rozpoczyna się z dniem pisemnego powiadomienia organizacji o niezgodności. Na koniec tego terminu, w zależności od charakteru niezgodności, właściwy organ może wydłużyć trzymiesięczny okres;
 - (ii) ocenia zaproponowany przez organizację plan działań naprawczych oraz przyjmuje go, jeżeli w wyniku tej oceny stwierdzi, że jest on wystarczający do usunięcia stwierdzonej niezgodności.
 - 3) W przypadku gdy organizacja nie przedłoży możliwego do zaakceptowania planu działań naprawczych lub nie przeprowadzi działania naprawczego w terminie początkowo zaakceptowanym lub następnie przedłużonym przez właściwy organ, zwiększa się kwalifikację niezgodności do poziomu 1 i podejmuje się działania zgodnie z lit. d) ppkt 1.

- 4) Właściwy organ prowadzi rejestr wszystkich stwierdzonych przez siebie lub zgłoszonych mu zgodnie z lit. e) niezgodności oraz, w stosownych przypadkach, zastosowanych przez siebie środków egzekucyjnych, a także wszystkich podjętych działań naprawczych i terminów zakończenia działań dotyczących niezgodności.
- e) Bez uszczerbku dla dodatkowych środków egzekucyjnych, w przypadku gdy organ wykonujący zadania w zakresie nadzoru zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.300 lit. d) stwierdzi niezgodność ze stosownymi wymaganiami rozporządzenia (UE) 2018/1139 oraz aktów delegowanych i wykonawczych do niego po stronie organizacji certyfikowanej przez właściwy organ innego państwa członkowskiego lub Agencję, zawiadamia on ten właściwy organ i wskazuje poziom niezgodności.
- f) Właściwy organ może zgłaszać uwagi w odniesieniu do któregośkolwiek z następujących przypadków niekwalifikujących się jako niezgodność poziomu 1 ani 2:
- 1) w odniesieniu do jakiegokolwiek elementu, którego działanie oceniono jako nieefektywne;
 - 2) w przypadku stwierdzenia, że dany element może być przyczyną niezgodności na podstawie lit. b) lub c);
 - 3) w przypadku gdy sugestie lub usprawnienia leżą w interesie ogólnego poziomu skuteczności działania organizacji.
- Uwagi wydane na podstawie niniejszej litery są przekazywane organizacji na piśmie i rejestrowane przez właściwy organ.

AR.UAS.GEN.351 Niezgodności i działania naprawcze – SBSP

- a) Właściwy organ musi dysponować systemem analizy niezgodności pod kątem ich znaczenia dla bezpieczeństwa.
- b) Niezgodność poziomu 1 oznacza znaczącą niezgodność SBSP z wymaganiami załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107, która obniża ogólne bezpieczeństwo lub poważnie zagraża bezpieczeństwu lotu.
- c) Niezgodność poziomu 2 oznacza jakąkolwiek niezgodność SBSP z wymaganiami załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107, która nie jest sklasyfikowana jako niezgodność poziomu 1.
- d) Jeżeli w trakcie przeglądu statku powietrznego lub za pomocą innych środków znalezione zostaną dowody wskazujące na niezgodność SBSP z wymaganiami załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107, właściwy organ:
- 1) w przypadku niezgodności poziomu 1, niezwłocznie żąda realizacji planu działań naprawczych, w tym wprowadzenia korekt przed kolejnym lotem, oraz, w stosownych przypadkach, cofa lub zawiesza ARC; oraz
 - 2) w przypadku niezgodności poziomu 2, żąda realizacji planu działań naprawczych odpowiednio do charakteru niezgodności.

AR.UAS.GEN.355 Zawieszenie, ograniczenie i cofnięcie certyfikatu

Właściwy organ:

- a) zawiesza certyfikat, jeżeli uzna, że istnieją uzasadnione podstawy, aby uznać, że jest to konieczne do zapobieżenia realnemu zagrożeniu dla bezpieczeństwa bezzałogowego statku powietrznego;
- b) zawiesza, cofa lub ogranicza certyfikat, jeżeli takie działanie jest wymagane zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.350 lub pkt AR.UAS.GEN.351;
- c) całkowicie lub częściowo zawiesza lub ogranicza certyfikat organizacji, jeżeli nieprzewidziane okoliczności pozostające poza kontrolą właściwego organu uniemożliwiają jego inspektorom wywiązanie się z obowiązków w zakresie nadzoru w ramach cyklu planowania działań nadzorczych.

PODCZEŚĆ CAW

ZDATNOŚĆ DO LOTU SBSP

AR.UAS.CAW.005 Zakres

W niniejszej podczęści ustanawia się wymagania, jakie musi spełniać właściwy organ podczas wykonywania swoich zadań i wywiązywania się z obowiązków w odniesieniu do nadzoru nad ciągłą zdatnością do lotu SBSP podlegających rozporządzeniu delegowanemu (UE) 2024/1107, oraz wydawania poświadczeń przeglądu zdatności do lotu (ARC).

AR.UAS.CAW.303 Monitorowanie ciągłej zdatności do lotu SBSB

- a) Właściwy organ opracowuje program przeglądów zgodnie z podejściem opartym na analizie ryzyka w celu monitorowania stanu zdatności do lotu floty bezzałogowych statków powietrznych w swoim rejestrze oraz ich jednostek sterujących-monitorujących (CMU).
- b) Program przeglądów obejmuje przeglądy wyrobów przeprowadzane na próbie bezzałogowych statków powietrznych oraz CMU i obejmuje wszystkie kluczowe elementy ryzyka zdatności do lotu.
- c) Program przeglądów wyrywkowo sprawdza osiągnięte standardy zdatności do lotu na podstawie stosownych wymagań i identyfikuje niezgodności.
- d) Wszelkie stwierdzone niezgodności klasyfikuje się zgodnie z pkt AR.UAS.GEN.351 i potwierdza na piśmie osobie lub organizacji, które są odpowiedzialne zgodnie z pkt ML.UAS.201 załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107.
- e) Właściwy organ rejestruje wszystkie niezgodności i działania korygujące.
- f) Jeżeli w trakcie takiego przeglądu zostaną znalezione dowody wskazujące na niezgodność z niniejszym załącznikiem lub z innymi załącznikami, należy ją usunąć w sposób określony w odpowiednim załączniku.
- g) Jeżeli jest to niezbędne do podjęcia odpowiednich działań w zakresie egzekwowania przepisów, właściwy organ wymienia z innymi właściwymi organami informacje dotyczące niezgodności zidentyfikowanych zgodnie z lit. f).

AR.UAS.CAW.902 Przegląd zdatności do lotu przeprowadzany przez właściwy organ

- a) W przypadku gdy właściwy organ przeprowadza przegląd zdatności do lotu i wydaje ARC (formularz 15d EASA), według wzoru określonego w dodatku 2 do załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107, właściwy organ przeprowadza przegląd zdatności do lotu zgodnie z pkt ML.UAS.903 załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107.
- b) Właściwy organ musi dysponować personelem ds. przeglądu zdatności do lotu w celu przeprowadzania przeglądów zdatności do lotu. Członek takiego personelu musi spełniać wszystkie poniższe wymogi:
 - 1) nabył co najmniej trzyletnie doświadczenie w zakresie zapewniania ciągłej zdatności do lotu;
 - 2) uzyskał dyplom studiów lotniczych lub licencję lotniczą bądź równoważne kwalifikacje;
 - 3) odbył odpowiednie szkolenie w zakresie lotniczej obsługi technicznej;
 - 4) zajmuje stanowisko, które uprawnia do składania podpisu w imieniu właściwego organu.Niezależnie od przepisów lit. b) ppkt 1–4, wymóg określony w lit. b) ppkt 2 można zastąpić uzyskaniem trzech dodatkowych lat doświadczenia w zapewnianiu ciągłej zdatności do lotu poza doświadczeniem już wymaganym zgodnie z lit. b) ppkt 1.
- c) Właściwy organ przechowuje rejestr całego personelu ds. przeglądu zdatności do lotu, obejmujący szczegółowe informacje o odpowiednich kwalifikacjach i skrócony opis zdobytego doświadczenia w zakresie zarządzania ciągłą zdatnością do lotu oraz odbytych szkoleń.
- d) W trakcie przeprowadzania przeglądu zdatności do lotu właściwy organ otrzymuje dostęp do stosownych danych, takich jak dane określone w pkt ML.UAS.305 i ML.UAS.401 załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107.
- e) Personel przeprowadzający przegląd zdatności do lotu wydaje ARC (formularz 15d EASA), według wzoru określonego w dodatku 2 do załącznika I (część ML.UAS) do rozporządzenia delegowanego (UE) 2024/1107, po zadowalającym zakończeniu przeglądu zdatności do lotu.
- f) W każdym przypadku, gdy okoliczności wskazują na istnienie potencjalnego zagrożenia bezpieczeństwa, właściwy organ dokonuje przeglądu zdatności do lotu i sam wydaje ARC.

Dodatek

Certyfikat według części CAO.UAS – formularz 3-CAO.UAS EASA

- a) Zakres prac ustalony w podręczniku organizacji dokładnie określa ograniczenia zatwierdzenia dla poszczególnych klas zatwierdzeń i uprawnień nadawanych przez właściwy organ. Dlatego niezbędne jest, aby klasy i kategorie wskazane w zatwierdzeniu oraz zakres prac organizacji były ze sobą zgodne.
- b) Uprawnienie dotyczące SBSP, w odniesieniu do przywilejów obsługi technicznej bezzałogowego statku powietrznego lub CMU, oznacza, że organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS może, zgodnie z zakresem prac ustalonym w podręczniku organizacji, wykonywać obsługę techniczną bezzałogowego statku powietrznego, CMU bądź oba te rodzaje obsługi. Taka organizacja może również wykonywać obsługę techniczną podzespołów (w tym silników) zgodnie z danymi obsługowymi bezzałogowego statku powietrznego lub CMU lub, za zgodą właściwego organu, zgodnie z danymi obsługowymi podzespołów, jednak wyłącznie wtedy, gdy takie podzespoły są zamontowane w bezzałogowym statku powietrznym lub CMU. Niemniej jednak taka organizacja może czasowo wymontować dany podzespół w celu przeprowadzenia czynności obsługi technicznej, aby ułatwić dostęp do tego podzespołu, chyba że jego demontaż spowoduje potrzebę przeprowadzenia dodatkowych czynności obsługi technicznej, do wykonania których organizacja nie posiada zatwierdzenia. Takie wymontowanie podzespołu w celu obsługi technicznej przez organizację obsługi technicznej posiadającą uprawnienie dotyczące SBSP podlega procedurze kontrolnej określonej w podręczniku organizacji.

W ramach uprawnienia dotyczącego SBSP organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS może również uzyskać zatwierdzenie, zgodnie z zakresem prac ustalonym w podręczniku organizacji, do instalowania CMU, zarządzania ciągłą zdadnością do lotu SBSP, przeprowadzania przeglądów zdadności do lotu oraz wydawania zezwoleń na lot.

- c) Uprawnienie dotyczące *kompletnych silników* (turbinowych, tłokowych, elektrycznych lub innych) oznacza, że organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS może wykonywać obsługę techniczną niezainstalowanego silnika i jego podzespołów, zgodnie z danymi obsługowymi silnika lub – za zgodą właściwego organu – zgodnie z danymi obsługowymi podzespołu, jednak wyłącznie wtedy, gdy takie podzespoły są zamontowane w silniku. Niemniej jednak taka organizacja posiadająca uprawnienie dotyczące silników może czasowo wymontować dany podzespół w celu przeprowadzenia czynności obsługi technicznej, aby ułatwić dostęp do tego podzespołu, chyba że jego demontaż spowoduje potrzebę przeprowadzenia dodatkowych czynności obsługi technicznej, do wykonania których organizacja nie posiada zatwierdzenia. Organizacja posiadająca uprawnienie dotyczące silników może również wykonać obsługę techniczną zainstalowanego silnika podczas obsługi technicznej bezzałogowego statku powietrznego, z zastrzeżeniem procedury kontrolnej określonej w podręczniku organizacji, podlegającej zatwierdzeniu przez właściwy organ.
- d) Uprawnienie dotyczące *podzespołów innych niż kompletne silniki* oznacza, że organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS może wykonywać obsługę techniczną niezainstalowanych podzespołów (z wyłączeniem kompletnych silników) przeznaczonych do montażu w bezzałogowym statku powietrznym, silniku lub CMU. Taka organizacja może również wykonać obsługę techniczną zainstalowanego podzespołu (innego niż kompletny silnik) podczas obsługi technicznej bezzałogowego statku powietrznego lub CMU bądź w obiekcie obsługi technicznej silnika, z zastrzeżeniem procedury kontrolnej określonej w podręczniku organizacji, która podlega zatwierdzeniu przez właściwy organ.
- e) Uprawnienie dotyczące *prób nieniszczących* (NDT) jest niezależnym uprawnieniem niekoniecznie związanym z określonym bezzałogowym statkiem powietrznym, silnikiem lub innym podzespołem. Uprawnienie dotyczące NDT jest niezbędne wyłącznie w przypadku organizacji zatwierdzonej według CAO.UAS, która wykonuje NDT jako zadanie szczególne na rzecz innej organizacji. Organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS posiadająca uprawnienie dotyczące SBSP, silników lub podzespołów może wykonywać NDT na obsługiwanych przez siebie wyrobach i podzespołach, bez konieczności posiadania uprawnienia dotyczącego NDT, pod warunkiem że jej podręcznik organizacji zawiera procedury dotyczące NDT.

[PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE (*)]
Członek Unii Europejskiej (**)

CERTYFIKAT CAO.UAS

Numer referencyjny: [KOD PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO (*)].CAO.UAS.[XXXX]

Na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz na mocy rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2024/1109 oraz rozporządzenia delegowanego Komisji 2024/1107 [WŁAŚCIWY ORGAN PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO (*)] niniejszym certyfikuje:

[NAZWA ZATWIERDZONEJ ORGANIZACJI I ADRES]

jako organizację zatwierdzoną według części CAO.UAS zgodnie z załącznikiem II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/1107

WARUNKI:

- niniejsze zatwierdzenie jest ograniczone do zakresu podanego w załączonych warunkach zatwierdzenia i w sekcji „Zakres prac” podręcznika organizacji, o którym mowa w załączniku II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/1107;
- niniejsze zatwierdzenie musi zachować zgodność z procedurami wyszczególnionymi w podręczniku organizacji;
- niniejsze zatwierdzenie jest ważne tak długo, jak długo organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS spełnia wymagania załącznika II (część CAO.UAS) do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2024/1107;
- w przypadku gdy organizacja zatwierdzona według części CAO.UAS zleca innej organizacji lub innym organizacjom świadczenie usług na zasadzie podwykonawstwa, niniejsze zatwierdzenie pozostaje ważne pod warunkiem że taka organizacja lub takie organizacje wywiązują się z mających zastosowanie zobowiązań umownych;
- z zastrzeżeniem przestrzegania wyżej wymienionych warunków, niniejsze zatwierdzenie zachowuje ważność bezterminowo lub do czasu jego zrzeczenia się, zastąpienia, zawieszenia lub cofnięcia.

Data pierwszego wydania certyfikatu zatwierdzenia:

Data niniejszej zmiany certyfikatu zatwierdzenia:

Zmiana nr:

Podpisano:

W imieniu właściwego organu: [WŁAŚCIWY ORGAN PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO (*)]

(*) Lub EASA, jeśli EASA jest właściwym organem.

(**) Skreślić w przypadku państwa niebędącego członkiem UE lub EASA.

Formularz 3-CAO.UAS EASA – wydanie 1

Blz. 2 van 2

ORGANIZACJA ZATWIERDZONA WEDŁUG CZĘŚCI CAO.UAS

WARUNKI ZATWIERDZENIA

Numer referencyjny: [KOD PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO (*)].CAO.UAS.XXXX

Organizacja: [NAZWA ZATWIERDZONEJ ORGANIZACJI I ADRES]

KLASA	KATEGORIA	PRZYWILEJE (***)
SBSP (**)	SBSP (**)	☐ obsługa techniczna bezzałogowego statku powietrznego ☐ obsługa techniczna CMU ☐ instalacja CMU ☐ zarządzanie ciągłą zdolnością do lotu ☐ przegląd zdolności do lotu ☐ zezwolenie na lot

PODZESPOŁY (**)	Kompletny silnik (**)	☐ obsługa techniczna
	Podzespoły inne niż kompletne silniki (**)	
USŁUGI SPECJALISTYCZNE (**)	Próby nieniszczące (NDT) (**)	☐ NDT

Wykaz organizacji będących podwykonawcami, którym zlecono wykonywanie zadań zapewniania ciągłej zdolności do lotu

Niniejsze warunki zatwierdzenia są ograniczone do SBSP, podzespołów SBSP oraz rodzajów działalności określonych w sekcji „Zakres prac” w podręczniku organizacji.

Numer referencyjny podręcznika organizacji:

Data pierwszego wydania podręcznika organizacji:

Data ostatniej zatwierdzonej zmiany:Zmiana nr:

Podpisano:

W imieniu właściwego organu: [WŁAŚCIWY ORGAN PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO (*)]

(*) Lub EASA, jeśli EASA jest właściwym organem.

(**) Wykreślić, jeśli organizacja nie jest zatwierdzona.

(***) Zaznaczyć właściwe.

Formularz 3-CAO.UAS EASA – wydanie 1